

1 Nijlpaard op Loosdrecht?

Helge Bonset

Het lesontwerp

Het lesontwerp is bedoeld voor de bovenbouw van havo en vwo. Bij dit lesontwerp wordt ervan uitgegaan dat de leerlingen van de bewuste klas de hele lessenserie van Tanja (p. 42-49 uit *Literatuur leren lezen in dialoog*) minstens één maal hebben doorlopen. Ze weten dus al wat hamvragen zijn: vragen die de kern van het verhaal raken, waarop meer dan één antwoord mogelijk is en/of die uitnodigen tot discussie (p. 42). Ook weten ze dat antwoorden op hamvragen onderbouwd moeten worden, via gegevens die een ondersteuning vormen van de interpretatie die in het antwoord besloten ligt (p. 47).

Het lesontwerp ziet eruit als volgt:

Les 1

- De leraar leest het verhaal *Nijlpaard op Loosdrecht* voor; de leerlingen hebben het verhaal ook voor zich en lezen mee. Tijdens het (voor)lezen schrijven de leerlingen hun eerste vragen op. (25 minuten).
- Voor zichzelf destilleren ze daaruit een of twee hamvragen (10 minuten)
- Deze bespreken ze met hun buurman of -vrouw. Daarbij proberen ze tot één gezamenlijke hamvraag te komen, desnoods twee. (15 minuten).
- Hun hamvraag of -vragen leveren ze in bij de leraar, met een onderbouwd antwoord.

Les 2

- De leraar heeft een overzicht gemaakt van de ingeleverde vragen (alleen de vragen) door deze te clusteren en weer te geven naar frequentie.
- De vragen worden klassikaal besproken en beantwoord, van frequent naar minder frequent. Bij de beantwoording van iedere vraag wordt gekeken naar de onderbouwing van antwoorden.

- Er worden zoveel vragen besproken als de lestijd toelaat. De leraar bewaakt de tijd, maar stuurt zo min mogelijk inhoudelijk. Wel kan hij/zij af en toe vragen: is dit nu eigenlijk wel een hamvraag, waarom wel of niet?

Het lesontwerp is duidelijk dialogisch: de leerlingen stellen in les 1 zichzelf vragen over het verhaal (dialoog met de tekst) en wisselen in les 1 en 2 vragen en antwoorden uit in dialoog met andere lezers (in les 1 een medeleerling; in les 2 alle medeleerlingen).

Nog een paar toelichtende opmerkingen:

- In les 1 kan ook gekozen worden voor het zelfstandig lezen van het verhaal door de leerlingen. Nadeel is dan wel dat hun leestijd minder gelijk zal lopen.
- In de vorige lessen (die van Tanja) hebben de leerlingen veel in groepjes gewerkt en aan de klas gerapporteerd. Ik wil in les 2 zien of ze nu ook in staat zijn een zinnig gesprek met de hele klas te voeren over (ham)vragen en antwoorden, vandaar de klassikale opzet.
- Het lijkt voor een docent misschien contra-intuïtief om de leerlingvragen in les 2 te behandelen volgens frequentie, en niet volgens relevantie. Toch heeft dat voordelen. Ten eerste krijgt de leraar inzicht in de mate waarin de leerlingen in Tanja's lessenserie geleerd hebben belangrijke vragen aan een verhaal te onderscheiden van minder belangrijke. Ten tweede: wie bepaalt de relevantie? Als de leraar dat zou doen, zou dat ingaan tegen het dialogische uitgangspunt, waarbij leerlingvragen centraal staan en niet de interpretaties van de leraar. Ten derde neemt deze aanpak alle vragen van leerlingen optimaal serieus, belangrijk voor hun motivatie en zelfvertrouwen als lezer. Ten vierde laat deze aanpak hun zien wat voor vragen er allemaal aan een verhaal gesteld kunnen worden, en van wat voor verschillende aard die kunnen zijn. (Hier kom ik op terug bij mijn verantwoording van de tekstkeuze.)
- Het leiden van dit klassengesprek vergt veel van de leraar; dat besef ik. Hij/zij moet in staat zijn de rol van 'coachende docent' aan te nemen (vgl. p. 52 van *Literatuur leren lezen in dialoog*). Dat houdt in dat hij zich beperkt tot de leerlingvragen van leerlingen, dat hij vragen niet zelf beantwoordt maar doorspeelt aan leerlingen, en dat hij vraagt om verduidelijking waar nodig.

Kan hij/zij het niet laten om eigen vragen en interpretaties van het verhaal de voorrang te geven, dan is deze werkvorm niet de goede. Overigens kan in het (onwaarschijnlijke) geval dat een volgens de leraar typische hamvraag helemaal niet aan de orde komt, deze een kwartier voor het eind van de les zeggen: “Toch vraag ik me nu nog wel iets af, namelijk... Wat denken jullie daarvan?”

De tekstkeuze

Het gekozen verhaal, *Nijlpaard op Loosdrecht*, heeft als personages drie havoleerlingen die net examen hebben gedaan. Het beschrijft een vreemde, intrigerende gebeurtenis, die des te intrigerender is omdat twijfel bestaat aan het realiteitsgehalte ervan. Het verhaal bevat volop jongerentaal en jongerenperspectief, indertijd gecheckt bij mijn zoon (toen 19, nu 25). Het roept vragen op over waarneming, geloofwaardigheid en de aard van literatuur voor wie diep wil en kan graven, maar het kan ook oppervlakkiger gelezen worden, als een vrolijk verhaal. Om deze redenen denk ik dat het ‘werkt’ voor leerlingen uit 4 en 5 havo, en waarschijnlijk ook in lagere leerjaren: de versie in dit boekje is degene die PLOT 26 heeft aangeboden aan onderbouwleerlingen. Het verhaal is afkomstig uit mijn gelijknamige verhalenbundel (Uitgeverij Nieuwe Druk, Arnhem, 2017) en eerder gepubliceerd in Hollands Maandblad (januari 2015).

Het verhaal heeft, in ieder geval volgens mij, minstens één hamvraag: *Was er nu echt een nijlpaard op die middag in die Loosdrechtse plas?* Enerzijds zijn er nog nooit nijlpaarden gesignaleerd in Loosdrecht. Anderzijds is het vreemd dat drie jongens het nijlpaard tegelijk waarnemen en ook nog door toedoen van het dier in het water belanden. Ook stemt Caspergers filosofische uiteenzetting tot nadenken: één keer moet de eerste zijn.

Daarachter liggen andere intrigerende vragen: *Heeft Boerie dit hele verhaal eigenlijk niet gewoon verzonnen? En is het echt zo dat je lezers alles gaan geloven als je het maar goed opschrijft?* (Denk bij dit laatste aan de zogenaamde ‘suspension of disbelief’).

En dan zijn er nog de ‘representatiekritische’ vragen: *Schelden havo-jongens elkaar echt uit voor homo of jood; blowen en vloeken ze echt zoveel? En zo ja, wat vinden we ervan dat de auteur dat opschrijft alsof het heel normaal is?* Of van een heel andere aard: *Kunnen nijlpaarden nu echt zwemmen of niet?* De hamvraag aanpak zal in het algemeen leiden tot tekstimmanente vragen: vragen die betrekking hebben op de verhaalwerkelijkheid. Vragen naar de relatie tussen de tekst en ‘de’ werkelijkheid zullen minder aan de orde

komen. Datzelfde geldt voor vragen naar de schrijver (*Heeft Boerie nou dat verhaal geschreven of meneer Bonset?*) of naar de receptie van het verhaal (*Vinden mensen dit nu echt literatuur?*). Dit zijn allemaal m.i. geen hamvragen, maar het zijn wel potentiële gewone leerlingvragen. Met opzet heb ik het lesontwerp zo ingericht dat deze in principe ook aan de orde kunnen komen.

De opdrachten voor de leerlingen

Les 1 (bij voorkeur schriftelijk, maar mondeling kan ook)

“In deze les en de volgende gaan we vragen stellen aan een wat langer verhaal. Het heet *Nijlpaard op Loosdrecht* en is in 2017 gepubliceerd door Helge Bonset. Ik lees het verhaal voor, maar je krijgt het ook op papier. Vraag aan jou is om *direct tijdens het (voor)lezen* alle vragen te noteren die het verhaal bij je oproept. Het (voor)lezen duurt ongeveer 25 minuten.

Na het (voor)lezen bekijk je voor jezelf de vragen die je hebt genoteerd en je kiest er één hamvraag uit, desnoods twee. Daarvoor heb je 10 minuten.

Dan ga je je hamvraag of -vragen bespreken met je buurman of buurvrouw. Kijk of jullie tot één gezamenlijke hamvraag kunnen komen, met een onderbouwd antwoord. Die leveren jullie aan het eind van de les bij mij in. Lukt het niet om het eens te worden over één hamvraag, dan lever je maximaal twee hamvragen in met antwoorden. Hiervoor heb je 15 minuten.

In de volgende les gaan we in een klassengesprek zoveel mogelijk van de vragen bespreken. Ik maak een overzicht ervan dat ik jullie dan uitdeel. De verhalen wil ik aan het eind van de les ook graag terug, samen met de hamvragen. Zet overal duidelijk je naam op.”

Les 2 (mondeling)

“We gaan nu de vragen bekijken die jullie de vorige les gesteld hebben bij *Nijlpaard op Loosdrecht*. Ik heb vragen die hetzelfde zijn of erg op elkaar lijken, samengevoegd. Daarna heb ik ze in een rij gezet van meest gestelde tot minder gestelde. De onderbouwingen van de antwoorden heb ik er niet bij gezet, maar die komen straks vanzelf aan de orde.

We gaan zoveel mogelijk vragen, en onderbouwde antwoorden op die vragen, bespreken in deze les. Ik zorg ervoor dat we niet te lang bij één vraag blijven hangen. Af en toe zal ik aan jullie vragen of een vraag nu echt wel een hamvraag is, want daar zijn we toch het meest naar op zoek.

Dan beginnen we met de vraag bovenaan. Wie hebben deze vraag gesteld? (.....) Wie wil er een onderbouwd antwoord geven op deze vraag?”

Enzovoort.

Het verhaal

Nijlpaard op Loosdrecht door Helge Bonset

Oké, we hadden geblowd. Maar niet veel. Ik denk: zeven joints met zijn drieën; dat is dus net iets meer dan twee joints de man. Daar kan het echt niet door gekomen zijn. We lagen in mijn bootje op Loosdrecht. Het was die dag nog heter dan in de tropen. Alle drie hadden we net ons havo-examen gehaald, dus er was iedere dag iets te vieren.

We gaven af en toe een joint door en namen om de beurt een hijs. Meestal lagen we op onze rug, want in de lucht was heel wat te zien. En tussendoor kletsten en lachten we.

We, dat zijn Casper, Melvin en ikzelf. Ik heet Lucas, maar ze noemen me Boerie, omdat ik op een dorp woon (Loosdrecht). In dat dorp is net zomin een boer te bekennen als in het dorp waar mijn vrienden wonen (Hilversum), maar dat hebben zij niet door.

Melvin noemen we altijd *Murf*, geen idee waarom. Hij vindt het wel best en daarom blijft het *Murf*. Zo is *Murf* gewoon. Hij en ik kennen elkaar al vanaf de eerste klas mavo, toen iedereen nog dacht dat we niet goed konden leren, en wij ook. Nu gaan we allebei studeren, al weten we nog niet wat. *Murf* denkt aan bedrijfskunde. Ik aan de politieacademie, maar ik vrees dat je dan moet stoppen met blowen.

Casper heeft de leukste bijnaam: *Casperger*. Omdat hij best een rare nerd is. Hij gebruikt graag woorden die niemand van ons gebruikt, zoals *daadwerkelijk* of *per slot van rekening*.

En hij heeft nogal aparte ideeën. In onze vriendengroep (dus met Joris en Jonas en Tom en nog een heleboel anderen) schelden we elkaar uit voor *homo* of *jood*, net als iedereen. Maar

bij *Casperger* mag dat niet. Ten eerste, zegt hij, omdat hij geen homo is, en ook geen jood. En ten tweede omdat hij het erg zou vinden daarvoor uitgescholden te worden als hij het wel was.

Casperger heeft zeven jaar gedaan over de havo. Nu wil hij niet gaan studeren. Leren doe je door om je heen te kijken en na te denken, zegt hij.

Ik zag het het eerst, toen ik rechtop was gaan zitten voor een slokje van mijn bier. "Shit, ouwe!", zei ik. "Daar staat een nijlpaard!"

Casperger en *Murf* bleven liggen en rolden tegen elkaar aan van de lach. "Leuk, Boerie!", riepen ze.

Ik keek nog eens goed naar het enorme beest op het verlaten eilandje in de verte. Het stond roerloos met zijn voorpoten in het water en zijn achterpoten op het land. Zijn kop was half onder water. De uitpuilende oogjes staarden ons aan; voor zover je dat bij een nijlpaard zeker weet.

“Daar staat een nijlpaard”, herhaalde ik.

“Deze stuff is toch een beetje te heavy voor jou, Boerie”, zei Murf. “Nijlpaarden leven niet op Loosdrecht, maar in Afrika.”

“Ze zijn ook met succes in Colombia geïmporteerd”, merkte Casperger op. Hij kwam overeind, keek, en werd voor het eerst sinds ik hem kende een hele tijd stil.

Ook Murf was rechtop gaan zitten. “Ja”, gaf hij toe. “Dat is een fucking nijlpaard.

Maar dat kan toch helemaal niet?”

“Misschien hebben we te veel geblowd”, zei ik. Ik had al eens kastdeurtjes vanzelf zien opengaan en dichtklappen, en later, toen ik op mijn scooter naar huis reed, lantaarnpalen over straat zien wandelen. Maar ik geef toe dat ik toen ook pilletjes had gebruikt.

Casperger verbrak zijn stilte. “In zeldzame gevallen”, zei hij, “leidt cannabisgebruik tot hallucinaties. Maar de kans dat drie gebruikers dan dezelfde hallucinatie hebben, is microscopisch klein.” “Ontsnapt uit Artis misschien?”, vroeg Murf. Casperger en ik schoten in de lach. “Lijn 3 naar Muiderpoort”, zei Casperger. “Trein naar Hilversum, en te poot naar de Oud-Loosdrechtse Dijk”, vulde ik aan. “En dan nog een ligplaats regelen bij De Otter of Het Anker”, zei Casperger. Murf lachte mee; hij kan best wat hebben. “Weggelopen bij een Loosdrechtse drugsbaron?”, probeerde hij nog. Hierop reageerden we niet. Als er zo iemand bestond, zouden we hem echt wel kennen, zeker als hij ook nog nijlpaarden hield. “We zitten op een verkeerd denkspoor”, zei Casperger. “We hebben altijd geleerd dat er op Loosdrecht geen nijlpaarden leven. Waarom? Omdat niemand er ooit een gezien heeft. Maar dat bewijst natuurlijk helemaal niets voor de toekomst. Eén keer moet de eerste zijn, dat is met alles zo. En dat is deze keer. Dit nijlpaard is dus, per slot van rekening, echt.” Murf en ik werden er stil van. Op zo’n moment kon je merken dat Casperger filosofie in zijn profiel had gehad. “Maar geen mens zal ons geloven”, zei Murf, “als we vertellen dat we hier een nijlpaard hebben gezien! Omdat ze er zelf nooit een gezien hebben.” “Inderdaad”, zei Casperger, “en daarom gaan we het nijlpaard nu filmen. Met onze telefoons. En de filmpjes zetten we op YouTube.” Ik pakte mijn telefoon en hield die omhoog. “Veel te ver weg”, zei ik. “En dat beest staat helemaal stil. Ze zullen denken dat we gefotoshopt hebben.” “Inderdaad”, zei Casperger weer. “Dus we varen daadwerkelijk naar hem toe, tot we vlakbij zijn. En als hij dan nog niet beweegt, sporen we hem aan tot het geven van een levensteken.” Ik keek naar de grote muil die intussen zo breed open was gesperd dat je geen oren en ogen meer zag, alleen nog roze verhemelte en grote, scherpe hoektanden. Ik stelde me voor hoe ons bootje per ongeluk erdoorheen

zou varen, naar het donkere, slijmerige binnenste. “Ik doe de motor niet aan”, zei ik. Casperger keek nadenkend. “Dat is goed”, zei hij. “We peddelen erheen. Waarschijnlijk komt dat bij het dier ook geruststellender over.” Ik keek naar Murf. Ik zag dat hij ook bang was, maar we zeiden allebei niets. Murf had de ene peddel, ik de andere, en zo roeiden we richting nijlpaard, dat intussen zijn muil gelukkig weer had dichtgeklapt. Zijn kop was half onder water. Casperger stond voor op de boot en keek door zijn telefoon, als een stuurman die land zoekt in de verte. Ik vroeg me af of hij wel door had hoe dichtbij we al waren. “Zijn nijlpaarden gevaarlijk?”, vroeg Murf. “Alleen als je ze het gevoel geeft”, zei Casperger, “dat je ze de weg verspert naar het water. Maar hij is al in het water. En wij ook.” Hij was intussen aan het filmen. “Jullie ook”, commandeerde hij. “Leg die peddels weg en pak je telefoon. We hebben zoveel mogelijk bewijsmateriaal nodig. Casperger verbrak zijn stilte. “In zeldzame gevallen”, zei hij, “leidt cannabisgebruik tot hallucinaties. Maar de kans dat drie gebruikers dan dezelfde hallucinatie hebben, is microscopisch klein.”

“Ontsnapt uit Artis misschien?”, vroeg Murf.

Casperger en ik schoten in de lach.

“Lijn 3 naar Muiderpoort”, zei Casperger.

“Trein naar Hilversum, en te poot naar de Oud-Loosdrechtse Dijk”, vulde ik aan.

“En dan nog een ligplaats regelen bij De Otter of Het Anker”, zei Casperger.

Murf lachte mee; hij kan best wat hebben.

“Weggelopen bij een Loosdrechtse drugsbaron?”, probeerde hij nog. Hierop reageerden we niet. Als er zo iemand bestond, zouden we hem echt wel kennen, zeker als hij ook nog nijlpaarden hield.

“We zitten op een verkeerd denkspoor”, zei Casperger. “We hebben altijd geleerd dat er op Loosdrecht geen nijlpaarden leven. Waarom? Omdat niemand er ooit een gezien heeft.

Maar dat bewijst natuurlijk helemaal niets voor de toekomst. Eén keer moet de eerste zijn, dat is met alles zo. En dat is deze keer. Dit nijlpaard is dus, per slot van rekening, echt.”

Murf en ik werden er stil van. Op zo’n moment kon je merken dat Casperger filosofie in zijn profiel had gehad.

“Maar geen mens zal ons geloven”, zei Murf, “als we vertellen dat we hier een nijlpaard hebben gezien! Omdat ze er zelf nooit een gezien hebben.”

“Inderdaad”, zei Casperger, “en daarom gaan we het nijlpaard nu filmen. Met onze telefoons. En de filmpjes zetten we op YouTube.” Ik pakte mijn telefoon en hield die omhoog. “Veel te ver weg”, zei ik. “En dat beest staat helemaal stil. Ze zullen denken dat we gefotoshopt hebben.”

“Inderdaad”, zei Casperger weer. “Dus we varen daadwerkelijk naar hem toe, tot we vlakbij zijn. En als hij dan nog niet beweegt, sporen we hem aan tot het geven van een levensteken.”

Ik keek naar de grote muil die intussen zo wijd open was gesperd dat je geen oren en ogen meer zag, alleen nog roze verhemelte en grote, scherpe hoektanden. Ik stelde me voor hoe ons bootje per ongeluk erdoorheen zou varen, naar het donkere, slijmerige binnenste.

“Ik doe de motor niet aan”, zei ik.

Casperger keek nadenkend. “Dat is goed”, zei hij. “We peddelen erheen. Waarschijnlijk komt dat bij het dier ook geruststellender over.”

Ik keek naar Murf. Ik zag dat hij ook bang was, maar we zeiden allebei niets.

Murf had de ene peddel, ik de andere, en zo roeiden we richting nijlpaard, dat intussen zijn muil gelukkig weer had dichtgeklapt. Zijn kop was half onder water. Casperger stond voor op de boot en keek door zijn telefoon, als een stuurman die land zoekt in de verte. Ik vroeg me af of hij wel door had hoe dichtbij we al waren. “Zijn nijlpaarden gevaarlijk?”, vroeg Murf.

“Alleen als je ze het gevoel geeft”, zei Casperger, “dat je ze de weg verspert naar het water. Maar hij is al in het water. En wij ook.”

Hij was intussen aan het filmen. “Jullie ook”, commandeerde hij. “Leg die peddels weg en pak je telefoon. We hebben zoveel mogelijk bewijsmateriaal nodig.”

Alle drie stonden we rechtop in de boot, onze telefoons gericht op het nijlpaard. Dat had zijn kop nu zo diep in het water dat je bijna alleen zijn rug nog zag, die op een filmpje ook voor een kleine legakker zou kunnen doorgaan.

Casperger zuchtte en liet zijn telefoon zakken. “Aan dit filmpje ontbreekt een duidelijk actiemoment”, zei hij.

“Ik weet wel wat”, zei ik. Ik pakte een leeg bierflesje uit de boot en gooide dat op de rug van het nijlpaard.

“Yes!”, riep Murf opgewonden.

Het actiemoment kwam snel.

De kop rees op uit het water en de oogjes keken priemend in onze richting, het grote lijf was in een paar tellen bij ons, de voorpoten klampten zich vast aan ons bootje en trokken het zo hard omver dat wij er als projectielen uitvlogen.

Ik kwam met een klap op de rug van het nijlpaard terecht, waar ik via de staart vanaf glibberde, als op een wildwaterbaan. Toen ik in het water lag, draaide het nijlpaard zich naar me om. Ik weet zeker dat het lachte.

Daarna dook het onder en verdween.

Ik zwom naar ons bootje, dat weer rechtop lag; het is van polyester. Murf kwam tegelijk met mij aan en we probeerden aan boord te klimmen, wat vanuit diep water helemaal niet zo eenvoudig is.

Casperger was al aan boord. Druipend keek hij het kuipje rond.

“Mijn kleren”, mompelde hij. “Mijn geld. Mijn ID. Mijn stuff. Mijn telefoon!”

En toen pas ging hij echt bad.

“FUCK! FUCK!”, schreeuwde hij. “FUCK DAT NIJLPAARD!”

Murf en ik stelden ons dat voor, en daardoor kregen we zo’n lachkick dat we helemaal slap met ons volle gewicht aan de boot hingen. Casperger wankelde en viel opnieuw overboord.

We zaten op te drogen en namen de schade op. Onze portemonnees, onze ID’s en onze scootersleutels hadden we in een helder moment in een afgesloten kastje van de boot gelegd, dat viel dus mee. Ons bier en onze stuff waren weg. Onze kleren ook, dus we zouden in zwembroek op de scooter naar huis moeten.

En we waren alle drie onze telefoon kwijt. Dat was niet zo erg vanwege de telefoon zelf (die zou de verzekering wel vergoeden, als je tenminste niet over nijlpaarden begon), maar vanwege het bewijsmateriaal. Wie zou ons verhaal nog geloven?

“We gaan gewoon met zijn drieën naar een krant”, opperde Murf. “We vertellen wat we beleefd hebben en we verklaren dat we alle drie ooggetuigen zijn. En dan vragen we of zij er een stukje over willen schrijven.”

“Met als kop: *Nijlpaard op Loosdrecht*”, zei Casperger. “Sorry Murf, maar geen journalist zal dit ook maar een moment serieus in overweging nemen, zelfs niet bij *De Loosdrechtster*.”

“Misschien moeten we naar de politie”, zei ik. Het leek me wel spannend om daar ons verhaal te vertellen.

“Als wij na onze drank- en drugsconsumptie aangifte komen doen tegen een *nijlpaard*”, zei Casperger, “staat Jeugdzorg morgen bij onze ouders op de stoep”.

“Waar is dat nijlpaard eigenlijk gebleven?”, vroeg Murf. Met een hand boven zijn ogen speurde hij de omgeving af.

“Weggezwommen”, zei ik.

“Nijlpaarden kunnen niet zwemmen”, zei Casperger.

“Deze wel”, zei ik. “Ik heb het zelf gezien. Een keer moet de eerste zijn.”

Het werd stil. We waren bang om ruzie te krijgen doordat we alle drie teleurgesteld waren in de afloop van onze middag.

“Ik weet wel wat”, zei ik.

“Dat hebben we eerder gehoord, Boerie”, zei Casperger. “En de gevolgen waren toen, zacht gezegd, niet positief.”

“Ik kan een *verhaal* schrijven”, ging ik onverstoorbaar door, “over wat we hebben meegemaakt.”

Ik houd erg van verhalen schrijven. Toen ik elf was, schreef ik al een verhaal over een inspecteur van politie die in een onderzeeboot een moord oploste, samen met de kapitein.

“Een verhaal”, zei Murf, “dat gaat toch juist over iets dat *niét* echt is gebeurd?”

“Dat hoeft niet”, antwoordde ik. “Het kan verzonnen zijn maar ook echt gebeurd, dat weet je niet zeker. Het hangt ervan af hoe je het opschrijft. Als je het goed opschrijft, gaan je lezers erin geloven, en dan gaan ze denken dat het echt gebeurd is.”

“En jij denkt dat jij dat kan?”, vroeg Casperger. “Dat je het zo kan opschrijven dat mensen echt zullen geloven dat wij een nijlpaard hebben gezien op Loosdrecht?” “Ja”, zei ik.

“Schrijf je dan ook over de stuff en het bier?”, vroeg Murf bezorgd. Zijn ouders zijn nogal streng.

“Ik kan onze namen veranderen”, zei ik. “Maar dan weet niemand meer dat wij het waren.”

Murf en Casperger waren een tijdje stil. “Waag maar een poging, Boerie”, zei Casperger tenslotte. “We lezen het wel als het klaar is.”

De motor was opgedroogd door de felle zon en startte meteen. Wel zaten we nog tot onze enkels in het water van de kuip.

Toen we terugvoeren, keken Casperger en Murf mij regelmatig even aan, en dan weer naar elkaar. Misschien dachten ze: laat die Boerie maar met zijn verhaal. Dat wordt toch niets.

Maar dan hebben ze het mis.